

Християнски защита

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВЪТЯ И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Годишенъ абонаментъ 20 лв. предплатени.
Отдълънъ брой струва 1. левъ.

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МЕСЕЧНО.

За обявления се плаща по споразумение.

Протоиерей П. Икономовъ.

Край на франкмасонството и въ Франция.

Само съ единъ замахъ Маршалъ Петенъ закри всички масонски ложи, както и всички други тайни организации. Въ нова Франция нѣма място за организации отъ подобенъ характеръ.

Това е най-голъмия ударъ на несенъ на масонството, защото Франция бѣше метрополията на всемирното масонство. Тукъ бѣха крепителитѣ, вдъхновителитѣ и ржководителитѣ на масонството въобще. Българските масони въ большинството си съжели ученици. Въ Франция тѣ хазайничеха отъ 1875 год., когато се гласува конституцията и която до голъма степень бѣше тѣхно дѣло. Въ стара Франция масонството бѣ най-старатата но и най-стегнатата организация; едничката организация, въ която иерархичната дисциплина бѣ най-строго съблюдавана, но и най-опасната. Тя е сѫщата, която презъ 1914 год. води антиклерикалското движение, и която открило атакуваше армията.

Антирелигиозна и антинационална организация, която до висша степень, споредъ днешните водачи, е внесла разложение, нравствена поквара и духа на пораженството.

Пропастъта, въ която Франция падна и днешното ѝ безизходно положение, се дължало на масонството. Ето защо се заведе дѣло противъ водачите на тоя великъ народъ, които въ най-опасните дни бѣха всички масони. Сѫдътъ отъ Риомъ — ще има да се справя съ не много лека задача.

Всички магистри — отъ 23-та степень отъ златния трижгълникъ, които заемаха най-отговор-

ните места въ държавната машинария, и които се налагаха особено въ политическите борби и въ парламента, ще отговарятъ предъ цѣлия френски народъ за дѣлата си и за систематически насаждения отъ години пораженски духъ.

Това съжели ложитѣ: „Великия ориентъ на Франция“, „Великата ложа на Франция“ и масонско сдружение „Правата на човѣка“.

Първи С.С.С.Р. ги закри и разтури, после Мусолини, Хитлеръ, Ромъния, Испания, Гърция и др.

Ложитѣ имъ съжели закрити, а имотитѣ конфискувани и продадени въ полза на обществената подкрепа. Ние сме за пълната свобода на личността, обаче, дѣлата, мислитѣ и организациите ѝ да бѫдатъ подъ общественъ контролъ и да не противоречатъ на висшите държавни интереси и обществения моралъ. За въ бѫдеще въ Франция, подъ угроза на най-страшни наказания и санкции, нито единъ чиновникъ, учителъ, общественикъ, нито единъ гражданинъ не може да членува въ масонските ложи и въ каквато и да е друга тайна организация. Сѫдътъ се отнася и за чужденците, които по служба или доброволно пребиваватъ въ Франция:

Нова Франция иска нови служители, казва Петенъ, съ новъ духъ, и тя ще ги има.

Българската православна църква много пъти е предупреждавала, управлението да се пази отъ тая напасть. Времената доказаха, че и въ тоя случай църквата е права и любяща майка.

Свещ. Стефанъ п. Юрановъ.

Кръстовденъ.

Винаги почитаме кръста Христовъ и му се покланяме.

На кръстовденъ извършваме особено поклонение на св. Кръстъ, като язвимъ черковната пѣсъ „На Твоя кръстъ се покланяме, Владико (Христе), и възпѣваме и славимъ Твоето свето възкресение“.

Искренно съжели благоговѣли предъ св. кръстъ, смирено му се покланяли и радостно съжели го цѣлували св. Отци и учители на Църквата, които, подобно на св. апостола Павла (I. Кор. 2, 2) не искали да знаятъ „нѣщо друго освенъ Иисуса Христа, и то Иисуса Христа разпнатъ“. Които не искали подобно на сѫщия Павла (Галат. 6, 14) да се хвалятъ съ нищо друго освенъ св. Кръста

знаме, което почитатъ, цѣлуватъ, пазятъ като себе си и повече — жертвуватъ се за него, за да не бѫде погазено отъ неприятеля — така св. Кръстъ, осветенъ съ смъртта на Господа Иисуса, стана Негово ЗНАМЕ, следъ което ние вървимъ, което ние почитаме, на което се покланяме и за което тръбва да бѫдемъ готови и живота си да положимъ. Който не почита знамето на Христа — св. Кръстъ — той не почита и самия Христъ.

Който ви казва, че проповѣдва Евангелието на Христа, а не признава самаго Христа и Неговото знаме — св. Кръстъ — той хитро ви измамва, за да ви завлѣчи хитро къмъ отричане на Христа и Евангелието. Дяволът може да застане насрѣща ви и да ви говори съ ангелски езикъ, да ви предсказва бѫдещето, да знае всичките ви тайни — не го слушайте и не отивайте подире му, ако не се прекръсти и не цѣлуне св. Кръстъ. Защото Кръстътъ е символъ на най-голъмата любовъ въ

свѣта — на Божията любовъ къмъ хората. А който не люби, и не признава любовта, не е отъ Бога. Дяволът и последователитѣ му говорятъ за любовъ и най-много за любовъ, но тѣ лицемърятъ, за да заблуждаватъ хората и ги отклонятъ отъ Христа. Защото тѣ сѫ антихристи. Ако бѣха съ христа, щѣха да носятъ неговото знаме — кръста, щѣха да го пазятъ, да го почитатъ, да му се покланятъ, само съ него да се хвалятъ. Бѣгайте и пазете се отъ антихриститѣ, макаръ тѣ да ви се представляватъ и за евгелисти и за братя и да ви предлагатъ евтини библии и книги и дори безъ парѣ да ви ги подаряватъ.

Искашъ ли да познаешъ съ християнинъ ли имашъ работа, накарай го да се прекръсти и да цѣлуне кръста.

Прочее, ние не се срамуваме отъ Кръста, почитаме го и му се покланяме, като възпѣваме светото възкресение Христово и го славимъ.

Н. Минчевъ.

Великото значение на кръстния знакъ.

Словото за кръста, за ония, които погиватъ, е безумство, а за настъ, които се спасяваме, е Божия сила.

(1. Кор. 1, 18).

За силата и великото значение на св. Кръстъ Христовъ е писано много въ нашата църковна литература. Обаче, за символичното значение на кръстния знакъ (кръстенето) много малко се знае отъ нашите християни. За това накратко ще обясня тукъ значението на кръстния знакъ, безъ който въ нашата православна църква не се извършва нито едно св. таинство, нито едно свещенодействие и молитва.

Произходитъ на кръстния знакъ води началото си отъ самитѣ Апостоли. Св. Василий Велики казва, че той достигналъ до негово време чрезъ устно предание. Както св. Христовъ Кръстъ е предизобразенъ въ символотѣ на Ветхия заветъ, сѫщо така и кръстниятъ знакъ — „Господи, въ Твое име издигамъ рѫцетѣ си.“ (Псал. 62, 5); „Издигането на моите рѫце е моята вечерна жертва“ (Псал. 140, 2). По отношение на настъ християните наша жертва е Иисусъ Христъ, разпнатъ на кръста. По таъкъ начинъ ние при молитва като издигаме рѫка, за да се прекръстимъ, видимо, открыто, външно изповѣдваме вѣрата си въ разпнатия за настъ Христа: а съ прѣститѣ на десницата си като съ букви начертаваме върху себе си вѣрата си въ троеполично-Бога, изразявайки най-великата истина на християнството. Защото първите три прѣсти, събрани въ едно, означаватъ Св. Троица; двата последни, прегънати до дланта, означаватъ вѣрата си въ дветѣ естества на Спасителя Богочовѣка. Съ полагане рѫката на челото, произнасятъ името на Бога Отца, изповѣдваме, че като синове Божии по благодать, ние сме длъжни даносимъ на челата си името на Бога Отца. Съ полагане на корема изра-

зяваме, че сме препасани презъ кръста съ името Христово, чрезъ силата на което изгонваме отъ себе си мислите бѣсове. А съ полагане на гърди изповѣдваме, че ние, бидейки чеда Божии, сме запечатани съ св. Духъ въ сърдцата. Следователно, чрезъ оствъняване върху себе си кръстния знакъ, ние православните християни изразяваме, че носимъ на себе си знанието на Сина Човѣчески, което е Божия печатъ. Ето затова, ние православните християни високо ценимъ Христовия кръстъ, ордието на нашето спасение и примирението ни съ Бога Отца. Всѣки пътъ, когато и да се обрънемъ къмъ Бога Отца да просимъ милост, прощение и благодать, най-напредъ ние почваме съ кръстния знакъ. Въ тоя моментъ силно върваме, че между Бога Отца и настъ недостойнитѣ застава кръстъ Христовъ, на който чрезъ кръвта Си Христосъ придоби намъ вѣчно изкупление. Богъ Огецъ винаги е готовъ милостиво да приема нашите молитви заради кръстните заслуги на Своя единороден Синъ — вѣчния нашъ Ходатай. Поради туй, нека съ дѣрзновение да възнасъмъ нашите молитви къмъ престола на благодатьта и заедно съ св. апостола Павла казваме: „а мене да ми не дава Господъ да се хваля, освенъ съ кръста на Господа нашего Иисуса Христа, който за настъ е Божия сила“. Еретиците и сектантите, които отричатъ кръста за спасение, се явяватъ негови врагове, отричайки знанието на Сина Човѣчески, — кръста, който е Божий печатъ. Тѣ навѣрно ще приематъ гибелния антихристовъ печатъ — пентаграмата, който е белегъ на звѣра (Откров. 15, 17—18).

Прот. П. Икономовъ.

Грѣховетъ на тѣлата.

Никъде човѣкъ не може да покаже колко зло е кадъренъ да стори, когато се намира срѣдъ тѣлата.

Срѣдъ нея изгубва той себе си като разумно божие създание. Щомъ се влиза всрѣдъ нея, става клеветникъ, егоистъ, свирепъ, подлецъ и готовъ да поеме върху си всички и недостатъци, слабости и цѣлото и безумие. Знаейки се закрилятъ отъ други, колкото добъръ и разуменъ гражданинъ да е билъ до тогава, сега става неуязвимъ. Днешнитъ му мисли не се срещатъ съ вчерашнитъ, нито пъкъ дѣлата му носятъ отпечатъка на вчерашнитъ. Той е вече неузнаваемъ.

Когато бѣше самъ, знаеше кой е, какво може, какво желае, какво мисли и самъ се рѣководѣше. Мисли много, мѣри думитъ си и мѣжно решава. Веднажъ влѣзълъ, обаче, всрѣдъ тѣлата, не може да се влѣде; чувството да се рѣководи самъ изчезва. Той вече не мисли, не разсѫждава. Чувството на отговорността изчезва. Защо? Защото срѣдъ тѣлата винаги индивидътъ е завладянъ отъ чувството, че никой не го вижда, не го следи и кусуръ не му вързва. Затова и върши злото, което, когато е на саме, никога не би го извѣршилъ.

Отговорносттъ хвѣрля върху други, които, по реда си, вършатъ сѫщото, така щото, въ края на краищата, вината я носятъ всички и никой. Всрѣдъ тая срѣда вирѣятъ демагозитъ и неотговорните фактори. „Народътъ го желае“..., обаче, отговорните тъта кой поема? Никой. Тѣлата не може, защото тя винаги е била вѣроломнна, а демагозитъ, които я подстрекава, изчезватъ като димъ. Тѣлата не може да твори, да се вдѣхновява отъ висши духовни ценности. Тя е опасна за себе си, па и за нейнитъ водачи, палачи и „герои“.

Самотата и уединението е било и е творческа и благодатна за индивида и народитъ. Силнитъ личности сѫ се налагали на тѣлите но никога отъ тѣхъ не сѫ черпели вдѣхновение.

Истината се е чувствувала и схвашала въ нейната цѣлостъ, сѫщностъ и пълнота отъ ония, които сѫ обичали не шума на неотговорната тѣлата, а самотата и доблестно сѫ поемали отговорността за дѣлата и мислите си.

Защо романтицитъ сѫ тѣрсили, обичали самотата, уединението? Защото сѫ желали да бѫдатъ ясни, добре разбрани и полезни за цѣль свѣтъ. Свободата, по която тѣхъ сѫ въздишли, е била добра сестра съ откровеността и искреното желание

дѣлбоко да проникнатъ въ сѫщността на нѣщата, събитията и преживѣлицитъ.

Тѣ реагираха и реагиратъ противъ класицизма, който е сковалътъ мозъците имъ, за да вървятъ по строго опредѣленъ путь като по даденъ теркъ, за да бѫде причисленъ къмъ една или друга група, които, макаръ и досадни, се налагаха.

Ето защо, когато се започна борбата противъ старите форми, романтицитъ се почувствуваха свободни и съ развѣрзани рѣже. Никой не е презирали тѣлата тѣй, както сѫ я презирали тѣхъ.

Обикнали свободата и уединението, защото чрезъ тѣхъ тѣхъ сѫ се добирали до мистичното познание на нѣщата и още по-силно сѫ намразвали тѣлата. Странното въ случаите, че мнозина на тѣхъ приписватъ развитието на демократията като политическо вѣрою. Това, обаче, не може да се докаже. Възпѣвали сѫ по-двигатъ на хайдутитъ и бриганзитъ, т. е., тѣко ония, които сѫ се изтръгвали отъ подлата, злъчна и слѣпата тѣлата. Само тѣгата имъ по свободата ги свързватъ съ демократията. Колкото уединението и самотността сѫ творчески и благодатни, толкова тѣлата е безплодна и убийствена. Тя задушава, убива всѣки духовенъ подемъ и всичко свежда до дѣлничното, сивото, инертното, несърдното. Който влиза въ тѣлата и не намира своевременно сили въ себе си да се отклони отъ нея, направо се хвѣрля въ обятията на смѣръта, безъ да остави каквато и да е свѣтла диря отъ живота си.

„Обичамъ човѣка, но мразя човѣчество“ бѣ казаль нѣкога Ив. Карамазовъ предъ кроткия Альоша. Това значи, обичамъ човѣка до тогава, до като е добъръ, чистъ, честенъ, трудолюбивъ, т. е., до като не се е слѣпъ съ тѣлата, докато покварата не го е разяла. Мразъ човѣчество, защото, събрани хората на едно, ставатъ злъчни и неузнаваеми. Това е то смисълъ на думите на Ив. Карамазовъ.

Възможно ли е човѣкъ да си остане пакъ човѣкъ всрѣдъ тѣлата? Ето голѣмиятъ въпросъ на Достоевски. Стариятъ Зосима й Альошка сѫ проповѣдници на новия законъ, който, обаче, нѣма врѣзки съ настоящето.

Искаме да посочимъ каква е тѣлата, а не каква трѣба да бѫде. Не е ли знаменателенъ фактъ, че всички, които сѫ се борили за промѣната на нѣщата въ свѣтъ, за все по-добри и по-благодатни дни, сѫ бивали разпнати отъ сѫщата тая тѣлата? Во главе на разпнатите не

стои ли Иисусъ Христосъ, всемирниятъ учитель, най-голѣмиятъ фанатикъ на любовта и най-голѣмиятъ добротворецъ на свѣтъ? Разпнаха го Неговите братя, за чието добро и благодеяние Той пое путь къмъ Голгота.

Безброй сѫ престѣплението на тѣлата, свидетелствува и историята на всички революции. Тѣ, обаче, никога не сѫ оставали ненаказани. Робство върху робство и нескончаеми войни; а отъ време и по единъ лудъ владетель, който да събори всичко останало добро и благородно въ човѣка и то, въ повечето случаи, подъ очите на ликуващата лукава тѣлата. Защото тя, или реве, искали смѣртъта ти, или, ако е съ тебъ, въ

последния моментъ те напушта, защото е немисляща и неискрена.

Днесъ, когато отъ единия край на свѣтъ до другия ставатъ толкова изненадващи нѣща, и изстѣплението, отъ и по угодата на тѣлата, нека си вземемъ добра бележка и поука и отъ нашето близко и далечно минало, за да не повтаряме грѣшките си. Богъ бди надъ свѣтъ и като неговъ създател и промисител не е оставилъ нито едно престѣление ненаказано.

Грѣховетъ на тѣлата винаги сѫ били плащани горчично. Дали и нацията вѣкъ нѣма за изплащане подобни грѣхове отъ миналото? За нещастие, да.

ВАРНЕНСКА И ПРЕСЛАВСКА МИТРОПОЛИЯ

ОКРЪЖНО № 4981

Варна, 17 септември 1940 год.

До тѣхни Благоговѣйства Енорийските свещеници въ Варненска и Преславска Епархия.

Ваше Благоговѣйство,

На 27 септември — Кръстовденъ — ще се отпразнува денъ на Отца Паисия. На тоя хубавъ празникъ тази година повече отъ всѣки другъ путь ще трѣба да припомните на всички бѣлгари, особено на младото поколение, всичко онова, което е преживѣлъ бѣлгарски народъ презъ десетилѣтията, изминалъ отъ появата на свещената книга на великия атонски монахъ — неговата „История Славяноѣлгарска“.

Презъ седмицата, въ която ще се отпразнува денъ на отца Паисия, ще бѫде постепенно заемана отъ нашигътъ военски освободената златна Добруджа. Презъ тѣзи незабравими дни единъ райски кѫтъ отъ бѣлгарската земя, следъ многогодишно заробване, ще бѫде присъединенъ наново и нераздѣлно къмъ Всебѣлгарската Башиния. Заради това тази година въ прославата на отца Паисия, първовестителъ на нашето пробуждане, възраждане и освобождение, трѣба да се влѣе изближъ на всенародна радостъ отъ това велико сѫбитие въ нашата история. Денътъ на отца Паисия сега трѣба да е денъ на всеобщо ликуване отъ полагане началото на пълното осъществяване на вѣковния ни националенъ идеалъ за освобождение и обединение на всички бѣлгари.

Предвидъ на това, приканваме Ви, Ваше Благоговѣйство, да влѣзете въ врѣзка съ г. г. общинските кметове и вземете починъ за урѣждане въ всѣко селище комитетъ за отпразнуване на деня на отца Паисия, въ който да се привлечатъ представители на всички мѣстни духовни, училищни, военни и административни власти и на всички обществени организации, дружества и сдружения.

Програмата за отпразнуване на тоя денъ да се нагоди съответно мѣстните условия: 1) да се изнесатъ беседи на 27 т. м. предъ учениците за дѣлното на отца Паисия; 2) да се дадатъ подходящи статии въ мѣстните вестници; 3) на 29 недѣля следъ Кръстовденъ да се устройятъ утра за възрастните предъ които съответни пѣсни, декламации и сказки да се отдае прослава на отца Паисия. Програмата да бѫде устроена тѣй, че да се даде изразъ и на всебѣлгарска радостъ за освобождаването на Добруджа. Председателите на комитетите да уведомятъ всебѣлгарски съюзъ „Отецъ Паисий“ (въ София ул. „Графъ Игнатиевъ“ № 13) най-късно до 5 октомври какъ є отпразнуванъ денъ на отца Паисия.

ОТЪ МИТРОПОЛИЯТА

кусять и публично да Го обезславя?

Господъ, като се навель, писаль... Какво е писаль Той? Разбира се, неизвестно е какво. Нека ни бѫде позволено да мислимъ, че Спасителъ може да пише думите: „Зашо ти виждашъ сламката въ окото на твоя братъ, а гредата въ твоето око не чувствувашъ (Мат. 7:3).“

Но враговетъ на Спасителя, ослѣпени отъ злобна страсть къмъ Него, не обрѣщали внимание на онова, което Той пише. Тѣ излѣзли вънъ отъ себе си, че Той бави отговора на тѣхния въпросъ за тая жена. Дрѣзко тѣ гледатъ въ очите на смутната жена и дрѣзко повторятъ въпроса на Спасителя. Спасителъ, като влигналь очите си на горе, катурналъ съ своя божественъ поглѣдъ дрѣзките фарисеи и треперящата отъ страхъ, срамъ и скрѣбъ жена, която притихила своя поглѣдъ въ земята. Грѣшницата, грѣшница, четать въ себе си, безсрамниците, забележата въ поглѣда на Спасителя, но трѣба ли за това да се осажди? Помислете. И ето, раздава се Божественото учение: „Който измеж-

ду въсъ е безъ грѣхъ, нека пръвъ той хвѣрли камъкъ върху нея“. Следъ тия думи, Спасителъ, като се наведе низко, писаль... .

Жената, като чула думите на Господъ за това, че тя може да бѫде убита съ камъни, разтреперила се отъ страхъ, лицето ѝ отъ ужасъ преблѣднѣло, очите ѝ се отпушнали низко, нозетъ ѝ се отсѣки; тя се лута... Въ храма настанало тишина прекъсваша се отъ въздишката на нещастната жена... Межно е да се уловятъ мислите, които сѫ обгрѣщали душата ѝ. Ето, камъкъ, следъ камъкъ — мислила тя — ще полетятъ върху ми, тѣй като азъ съмъ най-грѣшната отъ всички човѣци на свѣтъ, човѣцитъ се срамуватъ да се срещнатъ съ мене на улицата, срамъги е да размѣнятъ съ мене нѣколко думи. А който заговори съ мене този изхѣрля отъ устата си всичко, каквото е мръсно. Семейнитъ кѫщи бѣха за мене зетворени и всѣки, и всѣка, считайки себе си за честни, считали за грѣхъ да беседватъ съ мене. Предъ Бога и човѣцитъ мой грѣхъ е тѣй голѣмъ, че азъ ще бѫда убита въ храма, гдето душата ми само е намирала облекчение въ

Евангелската жена изобличена въ грѣхъ отъ човѣци и оправдана отъ Спасителя

(Продължение отъ брой 12)

Иисусъ Христосъ низко се на вель... Престѣплението на тази жена е отъ такъвъ родъ, че при въпроса за него, у неразваления човѣкъ, очите неволно се навеждатъ надоле. При това, това престѣпление е тѣй важно, че да се води дѣло за него, това трѣба да става не съ шумъ, не съ гнѣвливо викане, а съ спокоеенъ духъ и съ дѣлбоко обмисляне на въпроса за него.

Иисусъ Христосъ низко се на вель... Фарисеи разберете вие въ това действие на Великия Първосвещеникъ, че външното разбирателство на грѣховатото дѣло не се отнася къмъ правото на духовното лице, а дѣлото на тая жена, вие трѣба да знаете, не може да бѫде решено безъ гражданска сѫдъ.

На духовното лице принадлежи само духовния сѫдъ, само сѫдътъ на съвестта. Прочетете въ себе си въ това навеждане главата на Спасителя думите, които били казани отъ Него на единого отъ братята,

които бѣлъ се обѣрналъ къмъ Него съ молба да подѣли на братята наследството въ сгорното дѣло: „Кой ме е поставилъ да ви сѫдя или дѣля?“ (Лука 12:14). Прочетете на себе си въ това действие на Спасителя наставлението, изразено съ думите на единого отъ апостолите Му: „Койтъ е посветилъ себе си на служене Богу, той не е длѣженъ да свърже себе си съ житейски дѣла“ (II тим. 2:4).

Иисусъ Христосъ, като се на вель низко, писаль съ прѣстъ... Спасителъ пише на камененъ подъ, на камъкъ съ прѣстъ, съ който нѣкога е писаль закона на каменни скрижали. Той пише предъ очите на книжниците закона-учителите, напомняйки имъ, че тѣ, като изобличаватъ жената въ нарушение на закона, сами нарушаватъ този законъ. Нима отъ тѣхна страна малко ли е престѣплението да дойдатъ при Небесния Учителъ съ цель, да Го из-

Сказка отъ протопрезвите г. Д-ръ Стефанъ Цанковъ, професоръ по църковно право въ Богословския факултетъ, при Софийския университетъ.¹⁾

Миналиятъ дни произнесе сказка, въ ауата на университета „Кралъ Карол II“ въ Черновицъ, г. проф. д-ръ Стефанъ Цанковъ, отъ Софийския Богословски факултетъ (България), на тема „Вселеността на църквата отъ православна гледна точка“, предъ многобройни и избрани слушатели. Сказчикът бѣ представенъ отъ г-нъ проф. д-ръ Н. Котосъ, деканъ на Богословския факултетъ, съ следнитѣ думи:

„Имамъ особена честъ да Ви представя днесъ въ тази аула на нашия университетъ единъ знаменитъ представителъ на Богословския факултетъ при Софийския университетъ, плодовития професоръ г-нъ Стефанъ Цанковъ, който дойде да почете съ една сказка нашия университетъ и факултетъ.

Господинъ проф. д-ръ Цанковъ е познатъ и оцененъ отъ много време, не само отъ цѣлия православенъ свѣтъ, но и въ науката на християнската религия ѝна всѣкажде, заради неговите научни трудове и сказки по специалността му.

Измежду многото негови публикации споменаваме особено:

1. Ценния курсъ по Църковно право, въ два тома на нѣмски езикъ, първи томъ: Die Verfassung der orthodoxen Kirche и втори томъ: Die Kirche des Ostens, единъ цикъл отъ шестъ сказки, относно православната църква, държани въ Берлинъ.

Господинъ проф. д-ръ Стефанъ Цанковъ е и единъ старъ известенъ борецъ, съ перо и слово, за връщане на всички християнски религиозни организации въ Вселеността на Църквата, както и за идеята — помирение на народите чрезъ Църквата. И на първия конгресъ за Православно Богословие отъ цѣлия свѣтъ, г-нъ проф. д-ръ Стефанъ Цанковъ си каза своята дума по тежката проблема за свикване въ сегашно време на вселенски съборъ.

Присъствието на г-нъ проф. д-ръ Стефанъ Цанковъ помежду настъпима и едно особено значение.

Ние го поздравяваме съ голѣма радостъ и дѣлбока благодарностъ, не само защото е дѣшъль да освети връзките съ по-интензивно научно сътрудничество между Богословския факултетъ отъ Черновицъ и онзи отъ София, но и за факта, че той ида и като бившъ студентъ и като носещъ докторското отличие на нашия факултетъ при нашата alma mater въ Черновицъ, представлявайки по най-изразителенъ начинъ толкова генерации отъ способни българи — възпитаници на този факултетъ.

Като му изказваме най-сърдечна благодарностъ, поздравяваме го съ традиционното: добре дошли, г-нъ Професоре.“

Следът това приветствие, г-нъ деканъ Котосъ му отправи на нѣмски езикъ подобно приветствие отъ името на Богословския факултетъ.

Дѣлбоко развлънванъ, г-нъ проф. Цанковъ благодари за отправените му приветствени думи, като припомнитъ между другото, че той е първия българинъ, дошъль преди четиридесетъ години да следва въ Богословския факултетъ въ Черновицъ, тази блѣстяща крепость на православието на Западъ, последванъ по-късно отъ много сънародници, до като днесъ по-голѣмата част отъ ръководителите на Българската Православна Църква и половината отъ професорите на Богословския факултетъ въ София сѫ възпитаници на Черновицкия Богословски факултетъ. Винаги научната репутация на този факултетъ е привличала въ миналото и днесъ, православни студенти отъ всѣкажде.

Високиятъ гостенинъ изповѣда, че вълнението, което го е обхванало, се увеличава отъ факта, че следъ 35 години отъ завършване научните студии въ Черновицъ, среща тукъ и единъ свой професоръ — отецъ д-ръ В. Георгиу и колеги по студии, днесъ вече колеги професори: отецъ д-ръ В. Шесанъ и продекана г-нъ д-ръ В. Лойкица.

Минавайки къмъ развитието на оповестената тема, сказчикът подчертава, че Спатителът е основалъ само една християнска Църква за цѣлото човѣчество. Ако днесъ, при все това, се говори за повече „Християнски Църкви“, безспорно, това е въ смисълъ на изповѣдане; защото единствената Църква, основана отъ Спасителя не се е раздѣлила съ течение на времето. Наистина, една авторитетна дефиниция за понятието „Църква“ не съществува, но, при все това, ние знаемъ добре, че е за настъпие Християнската Църква, като органъ или посрѣдникъ за нашето освещение. Измежду четиричестия свойства на Църквата, дадени въ символа на вѣрата и които сѫ есенциална характеристика за църквата на Спасителя. Сказчикът се спрѣ само върху „Вселеността“. Съгласно етимологията, тази дума — срещната въ свещенното писание, споредъ значението, а не споредъ буквалния смисъл — означава това, че е подходяще на цѣлото, съобразно на цѣлостта въ Християнското учение, което се покрива, цѣло и автентично, съ проповѣданото учение отъ Основателя на църквата, следователно,

всебожно признато като такова. Така че, подъ Вселенска Църква се разбира първоначално онази, която съдържа всесълътъ апостолското предание, съобразно съ цѣлата Християнска истина и която въ последствие е обречена да се разпростира по цѣлата земя, всемирна, вселенска. Ако въ този смисъл съдържанието на думите „католически“ и „вселенски“ се покриватъ, все пакъ, съ течение на времето, другът е тѣхниятъ отгласъ въ Православната съвестъ и Западната. Римо-католическото изповѣдане разбира вселеността въ външнъ смисълъ, пространствено, количествен видъ, географски. Външната експанзивностъ е главно нещо. Православната църква, обаче на първо място поставя качествената страна, истинската Християнска вѣра, а после количествената. Следователно, тя разбира вселеността вътрешно, духовно, ценейки дѣлбочината. Външната вселеностъ е естествено проявление на вътрешната, но, при все това, исторически обоснована, обаче, не първоначална. Вселеностътъ, споредъ православното съвъщане, трѣбва да биде срещната и въ най-малките клетки на църковния организъмъ; тя не е въ право да

разпространява християнството по цѣлъ свѣтъ. Това разпространение на Православието е последица, а не основа за нейната вселеностъ.

Вселеностътъ въ Православието значи съединение, единство и универсалностъ, съ любовъ, съ цѣлостно запазване съкровището на откровението, получено отъ Спасителя на свѣтъ. Православната църква е вселенска, понеже разполага съ свойствата на ун普遍nalna Християнска истина, която е всепобеждаща.

Въ заключение сказчикът подчертава, че чрезъ проповѣдната любовъ отъ Църквата, могатъ да се обратятъ всички народи, постъпватъ така, че да изчезнатъ всички драки между тѣхъ.

Заради блестящата сказка, отъ която сѫ предадени тукъ, съ нѣколко реда само, нѣкои отъ по-глътнати идеи, сказчика бѣ топло и прѣдължително аплодиранъ отъ многобройните слушатели, които го следѣха презъ цѣлото време съ особено внимание.

Превѣлъ: Д. Петровъ

¹⁾ Тази статия бѣ публикувана въ вест. „Насъ! Въсъвѣне“ бр. 5896, стр. 8, отъ 28 IV 1941 г. — Черновицъ.

СЪОБЩЕНИЕ

Редакторътъ и Касиерътъ на Епархийския вестникъ „Християнска защита“ сѫ временно командированъ за свещеници въ южна Добруджа. Статии да се изпращатъ до Негово Благоговѣйство Протоиерей Йоанъ Икономовъ, а суми — до касиера на Епархийския духовенъ съвѣтъ.

Църковно настоятелство на с. ЗАСМѢНО, Варненско.

Обявление № 66.

Обявява се на интересуващи се, че на 16-я денъ следъ публикуването на настоящето въ в. „Християнска Защита“ въ канцеларията на кметския намѣстникъ въ с. Засмѣно въ 14 часа ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ експлоатацията за презъ годините 1941 и 1942 на следните църковни недвижими имоти:

1) нива отъ 3.7 дек.	Находяща се въ мястността „Кървава локва“
2) нива отъ 6.3 дек.	„Кървава локва“
3) нива отъ 5	„Червенака“
4) нива отъ 8	„Сѣчището“
5) нива отъ 10	„Новите гробища“.
- всички въ землището на с. Засмѣно.

Залогътъ за правоучастие въ търга е 10% отъ общата първоначална наемна цена на имота съмѣтано за дветѣ години. Първоначалната наемна цена на декаръ е сто (100) лева годишно.

Наддаването ще става по отдѣлно за всѣки имотъ.

Законътъ за Б. О. П. и правилникътъ за прилагането му сѫ задължителни.

Тържните книжа сѫ на разположение на интересуващи се всѣки присъственъ денъ и часъ въ канцеларията на енорийския свещеникъ.

с. Засмѣно, 4.IX.1940 година.

Отъ настоятелството.

скрѣбъта и това място е единственото, гдето азъ можахъ поне да стоя наедно съ честните жени, че биде на последното ми издихане.

Господи, като си осъдила на смърть моето нечисто и грѣшно тѣло, пощади моята душа!

Въ това време, когато тия мисли въ душата на грѣшницата се смѣятъ една следъ друга, думите на Спасителя като падали подобно на изкра въ дремящите души на фарисеите, изгъряли ги, като изобличати на нещастната жена. Думите на Спасителя възмущавали приведената въ срамъ тѣхна съвестъ. И ето, може да се мисли, единъ отъ тѣхъ почувствувалъ въ себе си укоръ, че той е по-недостоенъ отъ тая жена, тъй като презъ цѣлия си животъ е лицемѣръ, приструвайки се за набоженъ заради користни цели и, мълчайки, излѣзълъ отъ храма. На другъ изведенакъ съвестта указала за ограбване на сираче, което той приель въ дома си, съ намѣрение да му даде подслонъ — и също излѣзълъ отъ храма. На трети — човѣкъ жененъ, семеенъ, съвестта указала на неговата невѣрностъ и жестокостъ по отношение на жената и разточи-

телностъ. Четвърти — пазителъ на общественото съкровище, трѣбвало самъ себе си да признае за неговъ разточитель, нему му се представили сълзите на вдовиците и сирачетата, които му довѣрили своите спечелени пари — и той също излѣзълъ отъ храма. Пети — се съзналъ за безсъвестъ управителъ и душата му чула виковете на обидението, които сѫ викали противъ него къмъ Бога. Шести — възпитателъ на юношество, казалъ на себе си, какъ азъ мога да дигна камъкъ противъ нея, когато самъ бѣхъ не възпитанъ, а съблазнителъ на юношество, самъ доистоенъ за онова, щото да ми биде окаченъ на шията водениченъ камъкъ и хвърленъ въ морската дѣлбочина. Съ една дума, всѣки като съпостави въ своята съвестъ своите богодаровани сили и способности съ онова, какво е направено отъ него и какво добро би могло да биде направено, казалъ на себе си: „Изъ грѣшниците първиятъ съмъ азъ“ и всички, съ стѣснено сърдце, отъ най-стария до най-младия, излѣзли отъ храма.

Грѣшницата, която треперѣла отъ страхъ и чакала, че върху нея ще

полетятъ камъни, вижда, какъ изобличителите, които сѫ я довели, излизатъ отъ храма единъ следъ другъ и забелязватъ, че вече нѣма никой отънейните обвинители. Да, казала тя на себе си, всички човѣци иматъ слабости, но, затова; всички тѣ сѫ добри. Биватъ тѣ и жестоки, но също биватъ и великодушни. Ето, и излѣзлъ мои жестоки обвинители, все сѫ човѣци не безъ съвестъ. И гласътъ на тая съвестъ ги подбудилъ да ми окажатъ пощада тогава, когато тѣ имали пълна възможностъ да захвърлятъ върху ми камъни. Но, ето Богъ, Сѫдия на живите и мъртвите, Той нѣма въ Себе си никаква слабостъ, Той Самъ е истина и правда. Ето, Той ще биде за мене огънъ, който всичко изгаря — и грѣшницата я обгърнала повече ужасъ.

При такова размисляне, всрѣдъ тишината, тя чува гласа на Спасителя: „Где сѫ твоите обвинители? Тебе никой не те обвини“ Треперѧща, тя повдигнала своя поглѣдъ и го впила въ лика на Спасителя, въ Неговия поглѣдъ и гласъ тя узнала Бога Отецъ, който обича своите деца, милващия Богъ. Въ гласа на

Спасителя тя прочела трогателното обръщение къмъ цѣлото човѣчество: „Дойдете при Мене всички... и ще намѣтите покой на душите си. Вземете игото Ми върху себе си и се научете отъ Мене, че съмъ кротъкъ и смиренъ по сърдце.“

Човѣците сѫ добри — казала тя на себе си. — но, о, колко е безкрайно добъръ Господъ! — Приливъ отъ сълзи къмъ сърдцето ѝ сковалъ, нѣния езикъ и отъ вълнение едва могла да произнесе само две думи: „Нѣма никой“, тя почувствува свое то нищожество предъ това милосърдие и, ето, нейниятъ слухъ се огласява отъ думите на Небесния Сѫдия:

И азъ не те осъждамъ... върви си и за напредъ не грѣши.

Боже бди милостивъ къмъ мене, грѣшния!

(Край)

ПЕЧАТНИЦА

„ПРОСВѢЩЕНИЕ“

П. Зенгиновъ & С-ие — Варна
Телефонъ 21-38

Изъ чуждия печать.

По нареддане на властъта всещениците въ Англия ще носят специални каски. Ще се движат между народа, за да го успокоят и предвратят всичка паника. Да посвещават скривалищата и поддръжат морала. Ще сътрудничат на полицията и през всичко време ще бъдат между всичките, а за отлиchie ще носят особена значка когато съм изъ улиците, за да ги познават органите на властта и помогнат въ трудната им задача.

* *

Прочутата църква св. Троица въ Прага—издигната на времето си за ордена на Тринетариите, въ която се намирали и останките на Света Проспера,—мъченикъ от времето на религиозните гонения,—шъла да бъде основно ремонтирана и обновена. Тя е една от най-старите църкви въ Прага. За това и германците имъ съдействуват съвсема благосклонност.

* *

Въ Германия и Моравия през лятото се основаха специални курсове за строго определяне на националните костюми и за тяхното въвеждане. Тяхното носене и заставяне щъло да бъде задължително, за да се строго очертава етнографията на Чехия и Моравия. Прекрасна идея и приложение. У насъ националните носии ги виждаме само по представления и по редки случаи и тържества.

Време е нашите учители и свещеници да влязат върху ролята си, като пръв примър дадат тяхните съпруги и деца. И колко хубаво и приятно ще бъде да видим изъ градовете — съпругите и децата на нашите национални култури трябва да са облечени въ национални костюми.

Изъ живота на Епархията.

Въ недълъг, на 1 септември т. г., Негово Високопреосвещенство епархийският ни архиерей се честита въ катедралата. Следът обядът той посети детския приют „Митрополит Симеон“. На следния ден Негово Високопреосвещенство има заседание съ епархийски духовен съветъ. На 3 септември той заминава за гр. Провадия, за да председателствува оклийското свещеническо събрание въ същия градъ. На другия ден отпътува за гр. Шуменъ, където посети областното инженерство върху възстановяването на манастира въ Патлейна.

На 8 септември т. г. Негово Високопреосвещенство г. г. Иосифъ отслужи благодарствен молебен на площада предъ Варненската катедрала по случай връщането на Добруджа към майката отечество. Следът молебен Негово Високопреосвещенство произнесе вдъхновено слово, което направи силно впечатление на многохилядното множество народ и съ своето дълбоко съдържание и съ своята външна форма, съ която се отличават винаги красноречивите слова на нашия Архиерей. Той предаде на новоосвободените братя добрджанци благословението на Св. Синодъ на Българската Православна Църква, като изътъкна радостта на Св. ни църква и нейните непрестанни молитви за освобождението на поробените до сега наши братя, както и непоколебимата и надежда и крепка въра, че многоочакваната отъ всички ни свобода не ще закъсне да озаритъ съ своите светли лъчи и останалите краища на нашето отечество, които също очакват втория и третия ден на българския великан.

На 9 септември през цълния ден Негово Високопреосвещенство приема въ св. Митрополия посетители.

Християнска защита

На 10 септември Негово Високопреосвещенство епархийският Архиерей има разговоръ съ г. генералъ Г. Поповъ, генерал-управител на Добруджа, по организиранието на църковния живот въ новоосвободена Добруджа.

На 11 септември Архиерей има заседание съ епархийски духовен съветъ по окончателното подреждане на персонала въ района Добришкото архиерейско наместничество.

Съ заповед № 124 отъ 10 септември т. г. Негово Високопреосвещенство св. Варненският и Преславски Митрополит г. г. Иосифъ назначил нашия редакторъ све-

щеника Стефанъ п. Юрановъ за архиерейски наместникъ въ гр. Добричъ. Новият Добришки архиерейски наместникъ ще замине да заеме длъжността си на 26 септември. Заедно съ него ще отпътуватъ отъ Варна за Добричъ и командированите временно на енорийска служба въ Добруджа 40 души свещеници отъ Варненската и Преславска епархия. Командирани съм въ гр. Добричъ, освенъ Архиерейския наместникъ, още 5 души свещеници; въ гр. Балчикъ — двама души; въ гр. Каварна — двама души, и въ всички останали селски енории отъ предълите на епархията — по единъ свещеникъ. Не е оставена нито една енория въ новоосвободена Добруджа безъ свещеникъ. Негово Високопреосвещенство е далъ поръчение на командирите въ Добруджа свещеници да се погрижат да основават православни християнски енорийски братства и ученически християнски дружества въ всяка енория. Негово Високопреосвещенство грижливо и търде внимателно е подбралъ млади, енергични и опитни свещеници за Добруджа. За това ние имаме въра, че тъмъ ще оправдаят напълно възложената имъ мисия, въпреки трудностите, които ще срещнатъ на първо време въ своята служба. Ние имъ поклаваме апостолско самоотвержение, щастливо изпълнение на мисията имъ и благополучно завръщане. На добъръ часъ!

Варненска и Преславска Митрополия.

Къмъ окр. №6036/1939 г.

ОКРЪЖНО № 4,850

гр. Варна, 11 септември 1940 г.

До Тъхни Благоговѣйнства Председателитѣ на Църковнитѣ Настоятелства въ Епархията

Ваше Благоговѣйство,

Бюджетът е неизбежно явление за съвременната правова държава, понеже изразява състоянието и движението на приходитъ и разходите. Той е една необходимост и за всичко църковно настоятелство. Бюджетът е актъ, чрезъ който се предвиждатъ, разрешаватъ и уравновесяватъ приходитъ и разходите на публично-правните тела. Той изразява цѣлата програма на дадено църковно настоятелство; защото включва цѣлата финансова основа на тази програма. Бюджетът се стреми, преди всичко, да внесе ясность, система и планъ въ приходитъ и разходите, като обема следните главни етапи, а именно: изготвяне и гласуване, узаконяване чрезъ утвърждаване, упражняване и контролиране на изпълнението му. Въ бюджета съ изброени различните нужди и за всичка една има определена сума. Изброени съ и различните приходоизточници. Колкото единъ бюджетъ е по-детайлно специализиранъ, толкова и разрешението кредити по единъ параграфъ не могатъ да бъдатъ превишени. Изключение прави само параграфъ „Запасенъ фондъ“. Бюджетът тръбва да бъде гласуванъ преди да почне да се упражнява. Това правило произтича отъ обстоятелството, че бюджетът изразява програма за църковната политика, а всичка програма тръбва да бъде предварително разработена. Бюджетът тръбва да бъде точенъ. Всичка оптимистична оценка на приходитъ би разстроила правилното развитие на църковните финансови, като ги изправи предъ неочекани дефицити, а всичко пессимистично оценяване ще отклони църковното настоятелство отъ нѣкои добри и полезни инициативи.

Намираме се въ началото на новото бюджетно упражнение за 1941 год. Както изтъкнахме въ горния уводъ, значението на бюджета за правилния ходъ на църковните финансови е отъ огромно значение и навременното гласуване и представяне за утвърждение отъ Епархийския духовен съветъ, ще бъде само отъ полза за тъхъ. Срокътъ, въ който всички бюджето-проекти за 1941 б. год. ще тръбва да бъдатъ изгответи и гласувани отъ съответните църковни настоятелства, е 15 октомври, до когато ще се изпратятъ и за утвърждение отъ Епархийския духовен съветъ. Ония представители, които не изпратятъ гласуванието бюджето-проекти за утвърждение до горната дата, ще бъдатъ глобени съ 500 лв. и за всички последующи дни до изпращането по 50 лв. Въ това отношение мината година бъха допустнати доста нередовности, които ще тръбва сега да се отстранятъ, за да не се прибърза къмъ глобяване.

Съмѣтаме за излишно въ настоящето окръжно да посочваме подробно размѣра на кредитите, които тръбва да се предвидятъ и гласуватъ по отдѣлните параграфи, тъй като това сме сторили въ окръжното ни подъ горния № м. година.

Бюджето-проектъ за 1941 б. год. да бъдатъ съставени съ огледъ на възможните най-големи икономии, като се впишатъ действителните приходи и най-необходимите разходи за личенъ съставъ и веществени разходи. За всички увеличения на приходитъ и разходите да се дадатъ обстойни пояснения за причините, които ги налагатъ. Всички стари дългове, ако има такива, да се посочатъ подробно въ отдѣлни таблици, като се дадатъ пояснения за произхода имъ и за причините, поради които не съ били изплатени.

Съгласно чл. 5 отъ Закона за бюджета на държавата за 1940 година, заплатите на служителите до 2,000 лв., включително, да се предвидятъ съ увеличение, както следва: на тия съ основна заплата до 1480 лв., включително, съ 50 лв. месечно, на тия съ основна заплата отъ 1481 до 1490 лв., включително, съ 75 лв. месечно и на тия съ основна заплата отъ 1,941 лв. до 2,000 лв., включително, съ 100 лв. месечно. Заплатите отъ 2,001 нагоре ще си останатъ въ досегашния размѣръ. Вносите за фонда „Обществени осигуровки“ отъ 1 юлий т. год. се увеличаватъ отъ 8% на 10%. Разрешението кредити за фонда „О. О.“ въ бюджетите за 1940 год. да се изчисляватъ върху едната половина по 8%, а върху другата половина по 10%, като за разликата 2% за времето отъ 1.VII. до 31.XII. 1940 година да се предвиди кредитъ въ първия допълнителен бюджетъ за 1940 год., ако се наложи такъвъ, или въ редовния бюджетъ за 1941 б. год. Вносите за фонда „О. О.“ за 1941 година да се предвидятъ 10%. За данъкъ занятие върху заплатите и надниците да се впише кредитъ 8% върху предвидените въ бюджета брутни кредити за заплати, надницы и повишения, включително и вносите за пенсия по чл. 38 букви „а“ и „и“ отъ Закона за пенсийта за изслужено време, както и вносите за фонда „О. О.“.

Фондовете, за които бъха предвидени кредити въ бюджетите за текущата година, си оставатъ същите и за идната 1941 б. година. Особеноискаме тукъ да подчертаемъ необходимостта да бъдатъ предвидени по-значителни кредити за фонда „Възстановяване храма и монастира въ Патлейна“ край гр. Преславъ, за който гласуванието кредити за текущата година не бъха задоволителни. Възстановяването на този национален Иерусалимъ вече започнато, за което ще съ нуждни и тази година значителни сръдства. Грижата, която е посълъ Епархийският духовен съветъ за тази цел, се посреща благосклонно отъ държавата, общински съвети и пр., които се притежа съ значителни парични помощи за осъществяване на това благородно и народополезно дѣло. Началото на това дѣло е поставено отъ насъ и нека, чрезъ помощта на всички църковни настоятелства въ Епархията, да завършимъ съ успехъ.

Призоваваме надъ Васъ Божието благословение и оставаме Вашъ во Христъ молитвувател

ОТЪ МИТРОПОЛИЯТА.